

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 2 fl. (4 coroane).
Pe o jumătate de an 1 fl. (2 coroane).

Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la Institutul Tipografic în Sibiu

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15.) — Telefon nr. 14.

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr. a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

3/15 Maiu 1848.

(em.) Veacuri de a rândul asupriți, noi Români nu am prea avut norocul, ca să fim împărtașiți de un traiu mai ticnit, un am fost noi lăsați, ca în pace să ne îndeplinim chemarea, de-a lași și împrăștia lumina și învțăturile strămoșilor nostri Latini.

Au trecut optsprezece veacuri, aproape două milenii, de când războinicul Traian ne-a așezat aici, pe plaiurile acestea frumoase ale Carpaților, ca să stăm de-a povârnișul în calea barbarilor de tot soiul, cari își părăsiau sălbaticii codrii pentru a veni în Europa, unde aduceau nedreptate și jaf în loc de lumină și pace.

Lung a fost șiroiul de nenorociri, ce au căzut asupra capului neamului românesc, dar' cu toate acestea el nu s'a îndoit, ci a rămas cu capul sus, cu fruntea ridicată.

Trecut-au năvălirile hordelor de prin Asia, unele dintre ele se așezaseră în Europa cu totul și primiră legea lui Christos. Așa au făcut și Ungurii, înainte de asta cu aproape o mie de ani.

Așa au făcut Ungurii, s'au încreștinat. Dar' ce folos de haina sfântă a creștinismului, îmbrăcată așa în grabă!

Nu le era firea de așa, pentru a se pute îndeletnici cu poruncile legii creștine,

cari propoveduesc iubirea de aproapele tău mai pe sus de toate.

Puterea ajunsese pe mâna lor, bogăția deasemenea, țeara tot așa. Le trebuia muncitori, căci pământul nu da rod fără a-l fi lucrat. Aci erau Români și pe Români i-au făcut robi, roboți și leneșilor și îngâmfătorilor.

Robia aceasta a fost amară, noi însă am rămas nemșcați și nici-decât nu ne-am clătinat în simțământul nostru românesc.

Dar' nu mai putea să țină astă stare de lucruri!

Toate popoarele cu dor de libertate începură a se ridica. Si 'și-au cerut libertate și s'au luptat pentru ea, când au aflat împotrivire din partea arăndașilor libertății.

Francezii au fost cei dintâi cari au sărit și au dat alarma pentru a se scutura de jugul robiei și a propovedi libertatea și neafirmarea omului. Români încă au început a se mișca și la 1784 au și dat dovezi, cu arma în mână, că nu voesc să fie orfani de libertate. Urmarea însă a fost, că Horia, Cloșca și Crișan au fost frânși cu roata de dragul nemeșilor unguri, în schimb însă, Casa împărătească a început a arăta o mai mare luare aminte față de osândit neamul nostru.

Cu omorrea lui Horia, Cloșca și Crișan nu au omorât și sămânța de libertate, care incolțea din ce în ce. Le-a

reușit însă a ținea în loc carul eliberării neamului nostru, restimp de 64 ani.

Dar' sosi și anul 1848, anul eliberării popoarelor, anul scăpării din robia întunecoasă și rușinoasă.

Anul 48 a fost și pentru noi Români poarta prin care am intrat în șirul celorlalte popoare fruntașe din Europa.

Era o zi frumoasă, o zi de primăvară nu numai în natură, dar' și în inimile celor 40 de mii de Români, cari s'au adunat din toate părțile pentru a striga într'un singur glas, dintr'un singur piept: *Să dăm cu toții mâna și să jurăm că pururca vom fi frați!*

Glasul lor era glasul adevărului, glasul dreptății și de aceea a și străbătut în toate unghiurile țării unde numai se afla suflet de Român. Toți erau însuflețiți de adunarea dela Blaj, ținută la 3/15 Maiu, pe „Câmpul Libertății“.

Până-ce Români strigau: *Să dăm cu toții mâna*, ce făceau Ungurii? Ei strigau cât li lua gara: *Unio vagy halál!* (uniune sau moarte), *Minden ember legyen ember és magyar* (tot omul să fie om și Maghiar) și *Le a Habsburgokkal* (jos cu Habsburgii, adică jos cu Casa împărătească!)

Noi doriam libertate, egalitate și frățietate, ei priceau și ceartă, răsvrătire și războiu.

Dar' nu au vrut să înțeleagă mai marii lor adevărul spus de adunarea dela

FOIȚA.

Poporului meu.

Inainte Ardeleni, scump poporul meu:

Și fii sigur, că-i ajunge unde-i scopul tău,

Inainte! progresază, nu te îndoi;

Și fii sigur, că-i ajunge, unde vei dori.

Eată steaua neafirmării, pe cer s'a ivit

Și-ți șoptește cu blândete: «bine te-am găsit!»

Salut-o cu bucurie, drag poporul meu:

Căci e steaua libertății, ce-o doreai meru.

A trecut timpul în care erai subjugat,

Trecând zilele'n durere, plângând ne'ncetat;

Inainte dar' cu bine, nu te îndoi,

Căci sosit-a timpul'n care te vei mântui!

Pietrile, în România.

Remus N. Begnescu.

Nouă știință de vindecare.

— Dare de seamă. —

Sub titlul de mai sus a văzut lumina cartea lui Louis Kuhne, în traducere românească. Cartea a fost tradusă în românește și e tipărită la Italian și I. Samitca în Craiova. Costă 50 de bani o broșură și vor apăre cu totul 10. Cartea se poate căpăta și la librăria „Institutul Tipografic“ în Sibiu.

Cartea aceasta e chemată să croască calea pentru o mai bună pricepere a felului de vindecare fără doctorii și fără operații și să ajute la răspândirea luminii, ce trebuie să răsbată prin întunerecul ce domnește încă asupra legilor sigure și nestrămutate ale naturii.

Kuhne, care a aflat felul acesta nou de vindecat, îmbină toate boalele într'una singură, care este pricinuitoare celorlalte, și în arătarea chipului de a vindeca aceste boale Kuhne nu se folosește de felul de a vindeca al medicilor de toate zilele.

Pe când medicii pun mare temei pe îmboljirea cu apă, pe dușuri, pe stropituri, pe jumbătăi de băi, băi întregi, pe băi de abur de tot felul, până atunci Kuhne în felul lui

de a vindeca restringe folosirea apei, urmând în însănătoșarea bolnavilor mai mult doctoria naturală.

Kuhne susține, că corpul e un tot și prin urmare o parte din el, o mână, un picior poate îmbolnăvi întreg trupul și de aceea e de lipsă ca trupul întreg să fie îngrijit, căci el este un întreg, ale cărui părți sunt în neînteruptă legătură, așa că reaua stare a unei părți trebuie să aibă înfrurire asupra altor părți.

După Kuhne, cel mai bun mijloc prin care se ne încredințăm despre sănătatea trupului e ca să observăm mistuirea, din care se poate vedea sănătatea omului.

„A cunoaște la timp boalele corpului omenesc, a le înlătura, a predica adevărul legilor naturii, cari pun la îndemână omului mijlocul bun de a trăi și a se vindeca“, aceasta este ținta cărții lui Kuhne tradusă în 17 limbi, după-cum se zice în fața dintâi a traducerii românești.

Cartea aceasta are chemarea de a fi un sfătuitor pentru toți cari caută scăpare și doresc sfaturi. Fie, ca scopul acesta să 'și-l împlinească cu prisos, spre alinarea suferințelor oamenilor bolnavi!

Doctor C.

Blaj, căci nu le venia la socoteală, ca Românul să se ridice așa numai dintr'odată și să lipsească pe nemeșii maghiari de sucul ostenelelor sale.

Și atunci ca și astăzi! Ei ne-au jurat moarte, și atunci ca și astăzi totul în mâinile lor și nimic în ale noastre, nici măcar jumătate din partea ce și nouă ni-se cuvine. Aproape nici o deosebire!

Până-când *Bărnuf* alcătuia *programul cererilor noastre îndreptățite* și cu sufletul plin de bucurie și cu resuffletul întregii românimi în inima sa spunea mulțimei, ca să fim cu toții strinși la olaltă, uniți și neuniți; până atunci răsvrătorul *Kossuth*, pe care Ungurii îl batjocoresc cu numele de „sfânt“, lipsi de tron pe împărat și încerca a ne amăgi cu fel de fel de momeli, și când văzu că planurile mișclești nu 'i-se îndeplinesc, alergă ca un turbat în inima Munților-Apuseni, unde știa ce sfântă de bătaie a păpat dela Moșii lui *Avram Iancu* și ai lui *Axente*.

Atunci adunarea de pe „Câmpul Libertății“ alcătuia prin rostul lui *Bărnuf* programul neamului românesc din care a isvorit al partidului nostru național, pe care voim să-l și ducem în îndeplinire.

Ceea-ce a predicat *Kossuth* pe acea vreme, astăzi o urmează *Bánffy*, și unul și altul sânt svântași de patima ungurisirării, care cu deosebire în zilele noastre nici de fel nu vrea să mai recunoască calea adevărului. Nici unul nu e mai bun decât celalalt, seamănă unul cu altul ca două picături de apă; aceleași dorințe, aceleași poște nebune a străbătut pieptul și al lui *Kossuth* și îl străbate și pe al lui *Bánffy*.

Și dacă *Kossuth*, încă nu a dus țeara de răpă, în nimicire, să fim siguri, că o va duce capii stăpânirii noastre, mai curând, sau mai târziu, dar' de sigur o vor duce.

La 1848 adunarea Românilor n'a fost oprită de nime, și în 3/15 Maiu

frunțașii Românilor cereau pe „Câmpul Libertății“ ca să fim cu toți o apă.

Astăzi după 48 de ani dela acea adunare, ce se întâmplă? Nu ne mai dă voe nici să ne mai adunăm.

Dr. Ioan Rațiu, președintele partidului național, a fost convocat pe Vineri în 3/15 Maiu o adunare a partidului național, în care să ne încicolăm partidul, desființat prin sêlbatecul ministru Hieronymi.

Nu ne-a dat însă voe, ca să ne adunăm, căci nici nu vreau să mai audă strigătele de durere ale neamului nostru, tocmai acum, când nația „singură alcătuitoare de stat“ benchetuește pe ruinele drepturilor noastre.

Înainte de asta cu ani 48 adunarea nu era oprită și s'a ținut și Români n'au răsturnat ungurimea cu susu în jos. Erau și soldați la acea adunare, dar' soldații nu făceau decât *onorurile*, căci nu era adunată o mulțime de 40.000 de sêlbatici, ci un popor de oameni, cari voiau să-și reguleze ființa așa după-cum o cerea și glasul timpului de atunci.

La 3/15 Maiu 1848 Români aveau dreptul de a se aduna, după 48 de ani însă, la 3/15 Maiu 1896, Români n'au voe să mai țină sfat nici pe lângă paza de gendarmi. Și pe aceasta o batjocoresc Ungurii „dreptate“. Halal de tine dreptate!

Înțelepciunea lor e piezișe, căci opresc o adunare pacnică de Români, înțelepciunea lor e plină de cotituri, care are pentru sine oare-cari isbânzi, dar' nu merge decât prin mijlocul stâncilor și prăpăstiilor.

Acum când barbaria și tirănia 'și-au aprins facele, acum când ele au trecut toate hotarele, cuvine-se ca să fim neînduplecați în lupte și să ne dăm pace până-ce nu vom rupe vëlul, care dela

48 încoace ascunde toate nenorocirile neamului românesc din Ardeal și Ungaria.

Să jurăm cu toții că pururea vom fi frați și că nu vom ave o singură oră de odichnă până-ce nu vom vedè pe fiecare Român scăpat de sub jugul robiei de astăzi, care — astăzi este mai cruntă și mai barbară ca cea dinainte de 48.

Aduceviți aminte că sunteți Romani, zicea soldaților sei un căpitan al Romei celei vechi și această învățatură li făcea nepregetați în ostenelele lor și neînfricați în lupte.

Români adevărați să fim și noi și neatrănători de nimenea sub soare, pentru care să și murim dacă va fi lipsă, după-cum zice și poesia, să:

Murim mai bine 'n luptă cu gloria deplină.
Decât să fim sclavi carăși în vechiul nost' pământ.

Contra Milleniului. Deputatul german-liberal Hauck și conșoții din dieta de Viena au dat o interpelare către ministrul-președinte Badeni, pentru-că a oprit adunarea de protestare a studenților celor 11 națiuni contra milleniului.

Bánffy și Kossuth. Că amândoi sânt tot o apă n'avem lipsă să ne îndem. În credința aceasta ne întărește și faptul că fiul „sfântului“ dela Torino n'a voit să însoțească cu Ugron, pentru a prîi pe Rădă pentru multele fărâdelegi ce le-a săvârșit.

Primar al Vienei a fost ales *Strohbach*, din partida lui *Luenger*, care a fost ales de Autăiul vice-primar, ear' de doilea vice-primar a fost ales *Dr. Iosif Neumayer*. Nou alesul primar numai așa a învoit, ca să fie ales, dacă partidul li primă abdicarea ori-și-când în folosul lui *Luenger*.

† Generalul Trapșia.

Unul dintre cei mai destoinici generali ai armatei împărătești, a răposat în 3 Maiu în vîrstă de 58 ani. Fiu de grănițer din Caransebeș, Trapșia încă de tîner a arătat mare înclinare spre miliție. După-ce a învățat la mai multe școli de cadeți, la 1859 a intrat în armată ca cadet-sublocotenent. La 1866 a luat parte în războiul dela Custozza, unde numai cîste a făcut și numai învingere a câștigat. De atunci începînd a înaintat repede și la 1885 a fost numit de director al artileriei la comanda de corp din Sibiu. Tot în anul 1885 a fost înaintat la rangul de general de brigadă în Sibiu, apoi a fost trecut în armata din Lemberg.

A și fost decorat din partea împăratului cu crucea de cavaler al ordinului Leopoldin, „pentru eminentele sale servicii atât în timp de războiu, cât și în timp de pace“.

El era iubit de toți și era privit și din partea mai marilor sei dela miliție, ca un om

născut soldat, ceea-ce nu e de mirat, dacă știm destoinicia Românului în cele ostășești, și îndeosebi a grănițerilor români, cari atîta fală au făcut numelui de Român, luptându-se pe câmpiile Italiei cu o bravură, pe care au admirat-o și străinii și îndeosebi Archiducele Albrecht, care a zis, că „Români sînt cei mai buni soldați în împărăția austro-ungară“.

Trapșia era un Român de inimă și era fâlos că e soldat și că e Român, de aceea nici nu a prea fost privit cu ochi buni. Archiducele Wilhelm, inspectorul general al artileriei, a prezentat odată pe generalul Trapșia fostului domnitor al Bulgariei, numindu-l: „cel mai brav general de artilerie“.

În vece pomenirea lui și vicașă lui să fie de pildă pentru acci Români, cari vor pași ca și el la miliție, unde numai aceeași cîste să o facă neamului românesc pe care a făcut-o generalul Trapșia!

FIRE DE TORT

de

George Coșbuc.

— Dare de seamă —

În alcătuirea baladelor, poetul Coșbuc a ajuns o înălțime, la care nu au prea alți poeți români.

Balada e acel fel de poezie, care trebuie să slăvească însușirile cele bune ale omului și se urgisească pe cele rele. În balada și lucrarea e mai vie și mai repede ca în poezii.

Baladele pe cari ni-le prezentă *Coșbuc* în „Fire de tort“ sînt bine scrise atât ca formă și ca conținut. Poetul caută să ne înșeze diferitele însușiri omenești, pe diferite oameni, cu întreaga lor ființă lăuntrică și afară. Mărimea baladelor e cu atât însemnată, cu cât poetul se nisuește a scoate la iveală și partea sufletească, adică el se îndestulește cu lucrarea cutărui sau cutărui pe care îl descrie, ci ne descrie și diferite stări ale sufletului său, schimbarea acestor

Lupta în comitate.

Membrii români din congregația comitatului Bistrița, ținută la 29 Aprilie, s'au purtat foarte brav.

Di *Dr. Tripon* a ținut o vorbire mai lungă, în care a înșirat durerile neamului românesc și spunând că Românii nu pot lua parte la sărbătorile millenare, nici bani nu pot cheltui pentru ele, câtă vreme în Ungaria nu se face dreptate tuturor naționalităților. După aceea a prezentat o declarație scrisă de către toți membrii români ai congregației comitatului Bistrița.

Eată declarațiunea:

Având în vedere că:

1. Ni-se tăgăduiește dreptul de existență ca popor, ca națiune deosebită aici în patrie.

2. Că se fac legi și se iau măsuri pentru cutropirea noastră și a celorlalte popoare, și pentru cutropirea noastră în seminția maghiară.

3. Că pentru lupta noastră loială și legală sântem numiți vânzători de patrie, atunci când nu reeunoaștem legi făcute fără de noi asupra noastră, cum e legea uniunii ș. a., când ne apărăm legea, credința și firea noastră, când ne apărăm biserica și școala fără de a vătămă dreptul nimănui.

4. Că preoții și conducătorii poporului român, ba toți oamenii noștri de ori-ce tagmă, sânt prigonii pentru iubirea lor de neam și pentru alipirea către biserica, școala, limba, legea lor.

5. Că sântem scoși din constituțiune și administrațiune.

6. Că poverile cele groaznice de stat și de tot soiul duc pe toate popoarele, și îndosebi pe al nostru, la sapă de lemn.

7. Că sărbătorile millenare înfăpșează lucrul, ca-și-cum alte popoare nici

nu ar trăi, nici nu ar fi trăit afară de cel maghiar; și ca-și-cum bucuria noastră cea mai mare și datorința noastră ar trebui să fie tăgăduirea ființei noastre și preamărirea numai a poporului maghiar și sustarea lui de o mie de ani.

Noi membrii Români ai congregației declarăm în numele nostru și în numele *poporului*, care ne-a trimis aici, că: noi nu luăm nici o parte la punerea la cale și înălțarea sărbătorilor milleniului străin de noi și dacă ședința sărbătorească totuși se va ține, noi nu vom lua parte și dela început tăgăduim dreptul ori-și-cui de a ne înfățișa pe noi și pe poporul român, ca pe unii cari iau parte.

Declarațiunea aceasta 'i-a cam pus pe gânduri pe Ungurii din congregație, cari n'au zis nici un cuvânt. Ședința sărbătorească a comitatului Bistrița însă totuși se va ține, căci la votare Sașii și Jidani au stat alături cu slujbașii unguri.

SCRISORI. Curată hoție.

Cacova-Ieri, în Maiu 1896.

Onorată Redacțiune!

„Foaia Poporului“ a ajuns a fi atât de îndrăgită de poporul de pe la sate, încât peana mea e cu mult mai slabă, decât se o poată descrie. Nu este Român cărturar se nu o prenumere și prenumerându-o să nu se fie mândru că e abonent al ei. „Foaia Poporului“ e acea foaie, în care țeranul român, își împărtășește unul altuia și bucuria și supărarea și ori-care cetindu-o, rămâne mângăiat în suflet. Aceasta o vedem mai bine noi cărturarii dela sate, cari trăim în mijlocul poporului.

Toate acestea sânt mândre și frumoase, dar' sânt și altele, care, nu bucurie, ci întristare aduc bietului Român. Puternicii zilei, dela cel mai mic până la cel mai mare, a venit la credința, că poporul român peste tot, și țeranul român în parte, e o oaie, care e bună de tuns și muls, fără se zică ceva. Dela cel mai mic până la cel mai mare slujbaș ungur, știe se tungă și se mulgă pe acest

blând popor. Te prinde mirarea, că cum mai poate purta atâtea greutate de tot felul ce-l apasă pe nedrept, pe acest răbdurii, dar' darnic popor. Eată o întâmplare din sute de mii, pe care cu toată cinstea Vă rog a-i da loc în mult iubita „Foaia Poporului“.

Nicolae Drăgan I. Todor din Cacova-Ieri încă în 1894 a luat inventar după o soră a sa, în urma căruia s'a și ținut pertractarea înaintea notarului public, Magyar Bertalan din Câmpeni, încă în 27 Septembrie 1894.

Numitul notar public pentru luarea protocolului la pertractare a cerut dela Nicolae Drăgan I. Todor 12 fl. 11 cr., care sumă de bani, numitul domn 'i-a primit, după-cum arată cuitanța scrisă de dînsul, în 27 Octombrie 1894.

Judecătoria cercuală regească din Jara-de-jos în judecata din 10 Septembrie 1895 nr. 1253 'i-a hotărât numitului domn notar public numai 4 fl. 26 cr. pentru lucru, de unde lămurit se vede, că Măria Sa mulge pe bietul opincar român după voia și placul seu, fără a mai ține seamă de dreptate și lege.

Numitul Nicolae Drăgan I. Todor, încă cu șese inși, a făcut arătare la Turda la comitat contra notarului public, dar' până astăzi nimica nu a primit, se vede, că ce a dat a păpat lupul. Acest domn notar public numai dela acești șapte oameni a mîncat pe nedreptul peste 40 fl.

Eată, dle Redactor, cum știu tunde și mulge domnii de ungur pe plugarul român, care e talpa țerii. *Adevărul.*

Dezna, 26 Aprilie 1896.

Făcându-se aici alegerea de deputat dietal, a fost ales omul stăpânirii, Ladislau Solymosy. S'a dat și o masă de obște, la care au fost chemați și preoții români. Acestia însă nu au luat parte, ceea-ce le face cinste. Juzii însă au luat, ceea-ce nu-i de mirat, când știm, că nu sânt aleși din voința poporului, ci la voința mai marilor în — fărădelegi. Flamuri Românii nu au lăsat se pună pe la casele lor, afară de învățătorul pensionat, Petru Mihăilă, care a lăsat să 'i-so murdărească casa cu flamură străină. Învățătorilor, cari trăiți din crunta sudoare a Românilor, ferțiți-vă de faptele unui asemenea învățător, ca să nu vă faceți de ris și batjocură! *Un Român.*

stări, după-cum o și lucrarea și binele și răul prin care viteazul descris, o nevoit să treacă.

Astfel în poesia „*Stefăniță Vodă*“, viteazul domnitor e supărat pe boierii țerii, cari sânt îndrățnici și nu voesc să înșeleze caii cei mai buni, când e vorba ca să urmeze pe domnitorul țerii, Domnitorul se aruncă pe cal, ear'

„In gura văii lângă pod
Boierii stau cu frică,
Ei par o gloată de norod,
Pe cai pitici și plini de glod —
In scări temutul Voievod
Cu hohot se ridică“.

Boerii atau ascunși și la chemarea aspră a lui Stefăniță cu toții tac, afară de spătarul, care spune că-'i

„Săraca țeara, noi săraci
Si cai voinici de unde?
N'ai bani de-un cal? la calul meu!“

zice Domnitorul mâniaț spătarului înspăimântat și cuprins de teamă. Stefăniță îi batjocorește și luându-'și calul de frâne îl dă spătarului, care nevoiaș fiind îl reînpoiază, ceea-ce îl face pe Stefăniță și mai mâniaș, căci vede

pofta de avere a spătarului, care ia frâul calului, sprinten al lui Stefăniță, care

.....apoi cu frâul a lovit
Ponciș în ochi fugarul.

Stefăniță e muncit de gânduri, și în mânia sa nu mai stă de vorbă cu boierii, ci le spune, că

...fiecărui dintre voi
Eu am să-'i dau un cal de soiu
Că 'n grajd mai am o sută!“

Plină de sguire e balada „*Pașa Hassan*“. Descrierea războiului cu grozăviile lui, te înflorează. Turcii se bat cu Românii, în fruntea lor Hassan, ear' în a oștirea române, Mihaiu Vodă, care

...în zale și în fer
Și zalele-'i surue crunte,
Gigantică poart-o cupolă pe frunte,
Și vorba-i e tunet, răsufletul ger,
Ear' barda din stânga-'i ajunge la cer
Și Vodă-'i un munte.

Oștirea Turcilor e bătută, ear' asupra lui Hassan, care sta colo-cât-colo o lume întregă de sbuciumări, par'că se prăvălește o

lume întregă de viteji, cari li sacă puterile și li turbură mințile. Mihaiu s'apropie de el și

„Stăi, pașă, o vorbă de-aproape să-'și spun
Că nu te-am găsit nicădrea—“

Hassan nu răspunde nimic, dar' cetitorul vede din descriere, grosza de care e stăpânit. El știe

„că 'n ghiară de fiară și 'n gură de tun
Mai dulce-'i perirea“.

Ear' când Mihaiu vrea să-'l pună la probă și-'i zice:

„Stăi pașă! Să piară azi unul din noi“,
Hassan mai tare zorește înspre tabăra oștirii lui „în lături asvirlită“, unde

.....a jurat
Să sară de spaimă 'n lună,
Vezut-au și Beii, că fuga e bună
Și bietului pașă dreptate 'i-au dat,
Căci Vodă ghiaurul în toți au băgat
O groază nebună“.

Lui pașa îi zice „bietul“, din care se vede, că poetul încă e cuprins de o jele la durerea și nenorocirea care îl ajunge pe Hassan. *Emanuil.*

Adunare învățătorească.

Lacul-negru (Fecheteteu), 26 Martie 1896.

Adunarea a II-a de primăvară din anul școlar 1895/6 a reuniunii învățătorilor români gr.-or. din despărțământul *Pesteșului*, ținutul *Oradea-mare*, s'a ținut la 26 Martie a. c. în Lacul-negru.

După săvârșirea sîntei liturghii, la care au luat parte învățători, preoți și popor, președintele adunării deschide ședința prin o cuvîntare potrivită scopului întrunirii. După săvârșirea lucrărilor obișnuite la o adunare învățătorească, se adună lucrările de câte o coală dela *fiecare* dascăl, cu scop ca cu timpul prin *culegerea datinelor, poveștilor, poeziilor populare* ș. a. să se tipărească o carte în folosul reuniunii.

După aceasta învățătorul Petru Cipou cetește o lucrare a sa despre propunerea *Statutului organic* (rînduiala bisericii gr.-or.), în care stăruiește mult, ca învățătorii să pună mare greutate pe aceea, ca școlarii să li-se spună și să învețe mai cu toameu legile bisericii, cât și constituțiunea patriei. A fost foarte bine primită! După aceea Aron Bulzan, învățătorul locului, a ținut cu școlarii prelegere din Statutul organic, care deasemenea a plăcut,

Învățătorul *Petru Cipou* cetește o lungă lucrare despre *„Stîrnirea și dezvoltarea religiosității și moralității și întărirea caracterului religios-moral în școlari”*. Această frumoasă lucrare și de mare însemnătate mai cu seamă în timpul de astăzi, a fost cu mare luare aminte ascultată și totodată primită pentru armarul reuniunii.

Învățătorul *Petru Boțioc* cetește lucrarea sa despre *„Chemarea învățătorului”*, care a fost ascultată cu plăcere. Inv. *Stefan Tulvan* a vorbit despre *„Școală și familie”* ca stilpi puternici ai creșterii, care va fi publicată în vre-o foaie. (Lucrări bune și scrise într'o limbă curat populară, le publicăm bucuros. Red. „F. Pop.”)

Învățătorul *Ioan Ciota* cetește o lucrare a sa despre *insemnătatea stupăritului*, care a fost bine primită. După aceste lucrări bune și folositoare s'a ales dl Avram Igna de președinte, Stefan Tulvan, vice-președinte, Iosif Crainic, notar I., Ioan Antonescu, notar II., Aron Bulzan, cassar, Ioan Boțioc, bibliotecar; membrii în comitet: Petru Cipou, I. Câmpian,

Stefan Domocoș, I. Ciota, Const. Mănușca; membrii înlocuitori: Sim. Butini și Ioan Bere.

Cu aceste s'a sfîrșit lucrarea noastră dela adunare și după-ce dl Inv. ne-a mai adunat la masa sa, ne-am îndepărtat fiecare la ale sale, cu o mulțime de cunoștințe mai mult.

Unul din cei de față.

Buza, 8 Maiu 1896.

Domnule Redactor!

Mă rog să binevoiți a da puțin loc în prețuita noastră „Foaia Poporului”, despre un lucru grozav, ce s'a petrecut acuma Mercuri în 6 Maiu st. n., pe Câmpie, în comuna *Buza*.

În comuna Buza, fiind și Unguri mulți și voind dinșii ca să se pregătească de mileniu, mai ales pe 10 Maiu st n. s'au îngrijit ca să aibă cu ce pușca. Și avînd niște țevi de tun, mari și lungi, vechi de oare-cîteva zeci de ani și pline de rugină, s'au dat și le-au umplut, de probă, ca să vadă cât de tare vor suna. Dintăiu au umplut una și au slobozit-o, însă nu li-s'au împărut, că n'a sunat tare și au pus a doua-oară praf, umplînd țevă bine și s'au dat și au prins a o bate, însă bătîndu-o tare, îndată s'a slobozit și s'a sfărmat toată.

Atunci a lovit și pe patru oameni, cari au fost umplut tunul și îndată au căzut jos. Unul dintre ei a și picat mort atunci dintr'odată, ear' pe cei trei nu li-a omorît atunci, fără li-a îmbolnăvit rău tare, așa încît slabă nădejde este de a se însănătoșa, rupîndu-li-se la unii mînile și picioarele, ear' pe altul l-a lovit la cap. Dintre acestia unul este *Român*, ear' ceilalți Unguri. La cel care a murit li-au rămas patru copii și mîiereea. Ear' cei trei au fost duși atunci deauna la spitalul din Dej. Din întîmplare atunci când au pușcat era și medicul din Teotîș de față și le-a legat rînille la cei nenorociți.

Și aceasta s'a întîmplat făcînd numai probă. Căci de nu ar fi făcut probă, ca să puște, atunci se lăsa pînă pe Duminecă și atunci ar fi omorît și bolnăvit o mulțime de popor, ce s'ar fi strîns ca să vadă comedia, căreia îi mai zic și mileniu.

Toate sînt înzadar, s'a văzut de mai înainte, că cum și-l-or sîrba!

Alexiu Lăfîșiu.

Bobota, 4 Maiu 1896.

Domnule Redactor!

Multe rele ce ne face părintele din comuna noastră Bobota, în Sălagiu, *Gavril Vaida*, se tot înmulțesc pe zi ce merge. Am tot așteptat îndreptare, însă înzadar. În unele din Duminecile trecute în biserică a cetit un circular în limba ungurească, pe când nici un poporean nu știe ungurește. În care cauză s'a și luat protocol în adunarea făcută numai pentru aceea, dară nu și-au ajuns scopul.

În ziua de 3 Maiu, în loc de predică ne spune, că în 9, 10, și 17 a l. c. se ține slujbă în cinstea Ungurilor și a milleniului, să se roage bagseamă ca se poată apăsa mai bine pe Români. A îndatorit pe învățător să meargă și el cu pruncii la biserică și să cînte în chor.

Preotul nostru să îngrijește tare de mileniu, nu vede că petrite și țiglele aduse înaintea bisericii cu scop ca să se facă școală, se strică de vreme, el nu vede că școala cea veche se îmburdă pe prunci, pe care-i pîzi în școală ca afară, el nu să îngrijește de a scoate suma de 5000 fl. și usura din Ghera dela episcopat, mai bine să nimicească acei bani acolo, decît să-i folosim la facerea școlii. El nu vede cum străinii ne pîndesc și așteaptă să pue mîna pe școală, prin ce ne ar lipsi de ce avem mai scump pe lume de limbă. El nu vede, că biserică noastră are cele mai mari icleșii și venite din Sălagiu, și totuși este îndatorată, nelmpodobită, necurățită, și nu voește a se rușina de ocarăle ce le capătă în fața bisericii pentru faptele sale, de nimica nu-i pasă, el nici o ogradă ce se zădărnicește în fața bisericii nu voește a o lăsa pe școala zidirii școlii, deși în o adunare toți școlarii și fruntașii satului au adus hotărîre, că pe acea ogradă să zidească școala, el să îngrijește de școală, de gardurile de lângă școală și alte de aceste. Ce e drept, e om înaintat în vîrstă și totuși face lucruri ce n'ar trebui să facă. Merge pe calea lui *Szabó János*, dă reros lucru! Mai bine ar face, dacă ar la bîtrînețe ar face lucruri plăcute lui Dumnezeu și oamenilor și să nu fie slugă unor venetari. Mai bine ar lua pildă dela cei-ce se luptă pentru binele și înaintarea noastră, dar e șede ca un trăitor, roade din venitele bisericii din loc.

Talpos Nicolae, econom.

Rîndunelelor.

Dragi rîndunele, paseri ușoare
Unde vă duceți? Unde sburați?
Nu vă e milă de mine oare,
Străin aicia să mă lăsați?

Pe-aceste locuri încântătoare
Ca și voi paseri sînt peregrin,
Inima-'mi tristă ah! mult mă doare
Cînd văd că singur o să rămân.

Singur în lume fără speranță
Fără de rude sau ajutor.
Între aceste inimi de ghiță
Simt, sorioare, că o să mor.

O, să am aripi mîndre, ușoare,
Spre a mea țeară cum aș sbura,
Ca voi m'aș duce, dragi sorioare
Pămîntul sacru aș sîrta.

Dar' nu se poate! ah! nu se poate!
Și tot aicia o să rămân,

Și în a durerii tainică noapte
Să plîng în taină și să suspin.

La primăvară, cînd earăși toate
Pe lângă cuiburi veți reveni,
Nu știu găsiți pe-al vostru frate
Ori pe-astă lume nu va mai fi.

Dragi rîndunele, cînd voi veți trece
Prin a mea țeară ce o ador,
Vă rog a-i duce o sărutare
Căici ah trebuie, trebuie să mor!

Pietrite, în România 1896.

Remus V. Begnescu.

Doină.

Doiniță de dor,
Foc lin arzător
Cum zilele-'mi trec,
Cu tine-'mi petrec.
Cu tine-'mi alin,
Amarul suspin.
Cît e ziua 'ntreagă

Cu doina mea dragă,
Gînduri negre-alung
Cînd vin și-'mi străpung
Inima din stu,
Sufletu-'mi străin.
Cînd eu le cînt lor
Doina mea de dor:
Fetele din prag
Ascultă cu drag,
După mine trag,
La umbra de tag;
Pînă-'s pe pămînt,
Mereu să le cînt
Doine de amor
Foc pătrunzător.
Dinum si hoina!
De n'ar fi doina,
Eu vecinic aș plînge,
Inima-'mi s'ar stînge:
Dar', căci doine-'mi vin:
Doinele mă țin.

G. Bodnariu

Minunății millenare.

Baia-de-Criș, 9 Maiu 1896.

În comuna noastră de vre-o 8 zile s'au ridicat steaguri ungurești pe vre-o 40 de case și nu numai pe cele ale Ungurilor, dar' chiar și pe ale Slovacilor. Preotul român gr.-cat. încă a fost agrăit, ca se ridice unul pe turnul bisericii, dar' nu li-s'a împlinit dorința, căci brăvul preot nu a dat voie ca să se murească turnul cu steaguri străine.

Directorul dela școalele de stat nevoind se rămână înapoia celorlalți Ungurași, încă a dat poruncă, ca băieții dimpreună cu fetele de școală, să iee parte la țerbare, să meargă la biserică, să se îmbrace în haine ungurești și fiecare să-și acațe o pantlică național-ungurească. Năcazul lor înă, căci nu au găsit atâta pantlică în comună și de aceea băieții de Ungur au fost siliți ca să pună pantlici numai de o culoare, dar' pe băieții de Român nu 'i-au lăsat neîmpodobiți, ci le-au dat tricolor unguresc. Acum închipiți-ve, cum le ședea băieților de Român cu pantlici ungurești — nemzeti — și îmbrăcați cu cioareci și suman de lână de oaie albă.

Au încungiurat tot trgul cu copii așa mascați și apoi le-au dat un prânz — millenar, copiilor, se înțelege pe nimic, căci plătim noi în dare.

Estă urmările lipsei de școală românească, căci noi cei din Baia-de-Criș, nici până în ziua de astăzi nu avem.

„Cuceritul“.

Flămânzii.

Teaca, 24 Aprilie 1894.

La alegerea de deputat dietal, făcută în Teaca la 22 Aprilie, a reușit candidatul stăpânirii, Dozsa. După alegere s'a dat și un ospet, la care au luat parte și următorii Români (?): N. Câmpian, preot în Băița, N. Rașin, preot în Filpișul-mic, N. Berdeanu, învățător în Teaca și Simion Vêrfu, dascăl în pensie din Posmoș. Toți aceștia erau cu peană roșie, ca să capete câte un blid de tocană-rămășiță, ori doară ca să-și fară cinste, sau pentru a înainta? Cel dintâiu vrea să ajungă protopop, al doilea vrea să lase prescura și să se facă dascăl unguresc — bată-l aceea de ce vrea să se lapede. Al treilea deasemenea umblă înaintea stăpânitorilor în cote și în genanche, ca să-și facă dascăl unguresc, al patrulea e un nesăturat. Am mai văzut și alți flămânzi — plugari, din mai multe sate, cari deși gazde și oameni bătrâni, nu s'au rușinat a purta peană roșie și a-și petrece o zi de lucru pentru un papricăș, făcând cinste unui împintinat și bătându-și joc de datorițele noastre românești.

Pluticanul.

Loc deschis. *)

Convocare.

Despărțământul Făgăraș al reuniunii învățătorilor români gr.-or. din districtul al XI-lea, Făgăraș, al arhidiecesei transilvane, își va ține a doua adunare generală din acest an, Duminecă în 19 Maiu a. c. v. în Sămbăta-superioară, la care adunare sânt poștiți a participa toți membrii, precum și alți binevoitori ai acestei corporațiuni. Învățătorilor membri li-se compete 1 fl. diurn și pașal de călătorie corăspunzător.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu răspunde.

Programa:

Înainte de ameazi.

1. La 7 ore asistarea în corpore la serviciul divin și parastasul pentru decedații membri ai reuniunii.
2. Cuvânt de deschidere și încasarea taxelor dela membrii.
3. Asistarea în corpore la examenul școalei de acolo.

După ameazi.

4. Referada comisiunilor despre succesul examenului, și anume:
 - a) George Talpan, N. Ludu și S. Siche. asupra *condicelor școlare*;
 - b) I. Ciungara, M. Flitter, G. Cantor și G. Comșa, asupra *studiului religiunii*;
 - c) N. Bica, I. Bereșcu, Tr. Pacală și Petru Boeriu, asupra *stud. limbii materne*;
 - d) N. Pop, I. Comșa, I. Judele și L. Vasiu, asupra *matematicii*;
 - e) L. Comșa, A. Opriș, C. Pică și G. Bucă, asupra *limbii maghiare*;
 - f) S. Stan, I. Stanciu, P. Nastea și D. Bărbat, asupra *geografiei*;
 - g) D. Chiujdea, I. Capătă, Bucur Pușdercă și I. Stoica, asupra *istoriei patriei*;
 - h) M. Mateiu, N. Roșca, B. Galbinea și Lazar Sărnețiu, asupra *științelor naturale*;
 - i) I. Baicoiu, N. Aron, I. Pop și I. Hașu, asupra *dexterităților tehnice* propuse.

4. Raportul casarului.

6. Propuneri diverse.

Făgăraș, 12 Aprilie 1896.

Nicolau Aron,
președinte.

I. Berescu,
secret.

Dare de seamă.

Curatorul nostru bisericesc Antoniu Șerban, văzând că turnul bisericii e în stare debilă, a hotărât a convoca eforia bisericăscă, spre a se consulta, că pe ce cale s'ar pute ajunge la mărșul scop care zilnic 'l-au dorit, de a vedea turnul renovat.

După mai multe desbateri în dreapta și în stânga, harnicul nostru curator primar a venit la ideea aceea, ca să recurgă la parochieni cari cu cât va binevol a concurge cu obolul seu, și mulțumită lui Dumnezeu că ideea a fost foarte bună.

N'a trecut o săptămână și harnicul nostru curator alăsat ca să se adune parochieni la școală, unde apoi zelosul nostru paroch, dl Moise Ilca, prin o cuvântare însușitoare a arătat mărșul scop, care e fala și podoaba comunei noastre puuându-se o listă înaintea parochienilor, ca fiecare după cât le permit jurstările, să contribue, așa au bine voit a contribui următorii:

D-na Sofia Popescu 2 fl., dl S. Popescu, inv. 2 fl., Antoniu Șerban, cur. 1. 6 fl., Hanes Șerban 5 fl., Cătuța Șerban 5 fl., Moise Ilca, paroch 5 fl., Șiga Șerban, primar 10 fl., Mihut Horoni 5 fl., Șerbu Șerban 5 fl., Ioja Șerban 3 fl., Ioja Para 3 fl., George Lada 3 fl., Ioan Băbescu 3 fl., Nicolau Casian 5 fl., Ioan Dobrean 2 fl., Ianeș Nandra 1 fl., Alexiu Veg 3 fl., Ianeș Salmen 1 fl., Teodor Salmen sen. 3 fl., T. Salmen jun. 2 fl., Ianeș Șerban 5 fl., Toma Dănesc 1 fl., Petru Bărbesc I. Ianeș 1 fl., Hanes Simon 1 fl., Toma Dobrean 2 fl., Petru Bociat 2 fl., Adam Pop Țarină 5 fl., Eva Bărbesc 4 fl., Ișfan Șerban 2 fl., Ferenți Roșca 50 cr., Ioan Mușă 1 fl., Petruț Lada șlic. 5 fl., Mihut Lada 2 fl., Ianeș Șerban I. Mihu 1 fl., Ioșca Hunedorean 50 cr., Voian Floroni 2 fl., Ianeș Mărilă 5 fl., Pal Dănesc 50 cr., Petru Lada I. Ianeș 2 fl., Petru Dănesc I. Iosif 1 fl., d-na Elisabeta Mărilă 3 fl., George Floroni 1 fl., Elisie Bărbesc 50

cruceri, Petru Stăncioni 3 fl., Sigmund Spitzer 3 fl., Ișfan Lada 3 fl., Nicolau Pona 2 fl., Solomon Pasculescu 3 fl., Pătruț Mărșav 1 fl., Ianeș Șerban I. Ioja 1 fl., Ianeș Babeș 2 fl., Ianeș Zăiconi 1 fl., Moise Fărcaș 1 fl., Șiga Măcrău 50 cr., Spiridon Alexoni 1 fl., Ianeș Bălică 2 fl., Petru Lada I. Balint 3 fl., Ianeș Grădiștean 2 fl., Ianeș Lada I. Pal 2 fl., Petruț Veg 1 fl., Carol Ciulai 1 fl., Ianeș Dănesc I. Ioan 1 fl., Moise Căndărăș 60 cruceri, Moise Simon 50 cr., Mihut Bărbesc 1 fl., Șiga Roșea 80 cr., Ferenți Kerner 2 fl., Șiga Șerban a Floarei 1 fl., Michail Iuhas inv. 3 fl., Iosof Mușă 1 fl., Lajeș Fărcaș 1 fl., Ianeș Mușă 1 fl., Beni Albulescu 2 fl. și Nicolau Murar 2 fl. Suma pentru turn 171 fl. 40 cr.

Pe lângă aceasta au binevoit a dărui dl Alexandru Casian, notar în Toplița 3 fl. pentru legatul Stei Fvangelii; pentru 2 caudale la sfânta biserică în preț de 27 fl., au binevoit a dărui, Șiga Șerban, primar 12 fiorini 70 cr., Antoniu Șerban, curator primar 4 fl. 30 cr., Ianeș Lada I. Pal. 4 fl. 40 cr., Nicolau Casian 3 fl., George Lada 2 fl. și Șiga Șerban a Flori 50 cr.

Deci primească și pe această cale domnii contribuenți mulțumite pentru viul interes față de acest scop mărș.

Totești, 10 Aprilie st. n. 1896.

Pentru curaturat:
Samuil Popescu,
cantor-docent, ca notar. efor bis.

Mai nou.

Adunarea partidului național român, conchemată de către președintele Dr. Ioan Rașin, a fost oprită. Stăpânirea ungurească cu nașia „singura alcătuitoare de stat“ poate deci să se veselească în ticna, căci 'și-au ajuns flinta de a sugruma ori-ce pornire românească. Sântem scoși din constituție, ni-se răpește ori-ce drept din partea stăpânirii, care ori ce lege o calcă în picioare.

Dl Dr. Ioan Rașin a fost încunoștințat prin primăria orașului Sibiu, că adunarea conchemată pe 3/15 Maiu este oprită „fiindcă, în Țara-Ungurească nu poate fi decât numai o singură nașiune și aceea e cea maghiară“ și fiindcă „în Ungaria nu se pot ține adunări la cari să fie chemați numai Români“.

Așa glăsuște hărtia de opreliște pe care a primit-o dl Dr. Ioan Rașin, președinte al partidului național român.

Știrca aceasta credem că va indigna pe ori-ce Român de bine și sic care dintre noi își va ține de datoriță a fi cu atât mai tare neînduplecat în lupta pentru recăștigarea drepturilor noastre, pe cari păgăna ocăr-muire ni-le răpește fără pic de sfiată.

CRONICĂ.

Proces amânat. Procesul „Foi Poporului”, care era să se țină în Cluj la 5 Maiu, s'a amânat până pe 23 Iunie n. — Se vede a le fi fost rușine coconșilor procurori, ca tocmai acum în vremea sărbătorilor să țină procesul.

Dl George Pop de Băsești și-a sărbătorit ziua numelui în ziua de sf. George. Slujba d-zeească a îndeplinit-o rev. archidiacon Gregoriu Pop, la care au luat parte între alții mulți și vicarul Silvaniei, dl Alimpu Barbuloviciu și sărbătoritul, ear' la prânzul dat, mai mulți inteligenți și doamne din apropiere și din depărtare. S'au ridicat mai multe toasturi pentru sărbătoritul, pentru scumpa noastră națiune și pentru mai mulți bărbați fruntași ai neamului nostru.

Dumnezeu să-l țină pe dl Pop de Băsești încă la mulți ani fericiți!

Corespondentul.

Neruștinare ovrelască. Dl Mihai Rubinoviciu, adm. par. din *Bruznic*, ne scrie despre o întâmplare vrednică de inferat. Un Jidan cu numele Lipoth Khon a intrat în casa șpanului de mine Isaia Olărescu, așa numai, fără nici o afacere. Olărescu sosind acasă l-a bătut pe Jidanașul vinovat, ear' acum bietul țeran a trebuit să stea 7 săptămâni în temniță nejudicat, și poate să mai stea încă. Jidanașul strică viața familiară, ear' bietului Român nu-i e iertat să-și mântuie cinstea familiei!

Felurimuri de felurimuri. O foaie românească din Orăștie scrie următoarele: „În București s'a ținut azi săptămâna o adunare foarte strălucită. . . . cu muzici care au protestat contra milleniului”. Să nu rideți dacă foaia anonimă vă spune, că „muzicile protestează contra milleniului”!

Și alte multe și mai mari și mai mărunt.

Diregători rătăciți. Cu privilegiul sosirii Împăratului la Budapesta, ziarul „Alkotmány” iconțește guvernul în următorul chip: „Pecătoși sunt aceia, cari absența Regelui o folosesc ca și diregătorul cel rău, ca să se îmbogățescă pe sine, și dacă stăpânul își cercetează averea, ca să facă cele de lipsă și să examineze totul, atunci în grabă spoiește păreții, curăță grădina, îi arată sămânătura și vitele cele mai bune, pe celelalte le ascunde, ear' pe cei-ce aparțin curții îi învață, că ce să răspundă, dacă-i știricește. Dar' dacă stăpânul ar mai rămâne mai mult la moșia sa, s'ar afla multe, că în ce fel au traficată cu Jidanul când cu vânzarea bucatelor, câte lemne au tăiat din pădure, a căror socoteală nu e făcută, câte vite pășunează în câmp, cari nu sunt ale proprietarului, ci ale diregătorului. Așa este și guvernul, care o duce bine, de vre-o 20 de ani începând, de când s'au încredințat lui cărmuirea țării”.

La cele scrise de „Alkotmány” noi n'am mai adăuga nimic afară de o asemănare potrivită a stăpânirii ungurești cu guvernorii districtelor rusești, cari încă cheltuesc milioane pentru a împăiengeți ochii Țarului.

O sentință bătută. Din comuna *Bozovici* din Bănat ni-se scrie, că acolo s'a ținut o adunare de notari, de primari și matriculanți, cu scop de a alcătui ptri pe la mi-

nistrul de dreptate împotriva blândului și pacinicului popor românesc, sub cuvânt, că e „ațâțător la ură”, că e „vânzător de țeară” și că comunitatea de avere grănițorească „valahă” din Caransebeș e cuibul acestora și Dumnezeu mai știe, câte toate au mai făurit. Adunarea a ținut până — noaptea târziu, când apoi pe la 2 ore în noaptea dinspre 29/3 a. c., Ballog László s'a aruncat asupra pacinicului polițist de noapte, amenințându-l cu revolverul, dându-i pumni, ba a voit să-i iee și pușca. Eată ce fac aceia, cari sunt puși în fruntea comunelor!

Sărbare cu ori-ce preț. Din Șarșul-săsesc ni-se scrie, că preotul Dionisie Kendy a spus în biserică, că Ungurii s'arbează milleniul și că locuitorii trebuie să s'arbeze, ori le convine, ori ba. Primarul, ca să nu rămână în poia celui cu circularul, a dat poruncă cu circularul satului, adică cu tabla vecinătății, (un fel de scândurice), pentru-ca la 9 Maiu să se țină sărbătoare, pe când lucrul câmpului ne îngrămădește. *Un plugar.*

„Vatra”. A apărut nrul 19 al minunatei reviste pentru familie. Cuprinsul e foarte bogat și frumos.

Întâmplări de moarte. *Emeric Pop* jun. de *Băsești*, student de a 6-a cl. gimn, a răposat în vîrstă de 18 ani în Cluj.

— *Bucur Răspop*, econom, fost primar 20 ani, a răposat în vîrstă de 67 ani în comuna Săcel lângă Sibiu.

Daruri creștinoști. Pe seama bisericii gr-or. din *Bărsa*, au făcut daruri următorii: *Năchita Draga*, o Evanghelio cu litere romane, învelită în catifea roșie, cruce, păhar, colțuri și copcii de argint în preț de 30 fl.; *Ana Petco* nasc. *Nincu*, un rînd de vestminte preoțești cu 35 fl.; *Greta Mihul*, o măsurică pe pistol cu 10 fl.; *Pavel Draga*, icoana Învierii cu 4 fl.; *Ecaterina Luchici*, un prapor negru cu 12 fl. și vîd. *Faur Florița* icoana Bunăvestirii în preț de 4 fl. — Dumnezeu să le reaplătească binefacerea!

Terențiu Popa.

Căsdătorie. Dl *Gavriil Bogdan*, învățător gr-or. în Finteușul-mare și-a încredințat de soție pe d-șoara *Letiția Butean*. Să fie într'un cîș hui!

Petrecere, teatru și concert se va da în Iclânzul, la 3/15 Maiu, în folosul școalei. Programul: 1. La 9 ore a. m. serviciu divin. 2. La 10 ore a. m. începutul dansului popular al tinerilor din comunele prezentate. 3. La 1 oră d. a. începutul dansului pentru inteligenți. 4. La 3 ore d. a. teatru pentru popor cu concursul d-șoarei *Letiția Rusu* și d-lor *Vasilii Vlasu* și *Georgiu Șeulean*, precum și imnuri ocazionale, executate de coriștii țerani din loc. 5. Călușerul și bătuta și alte jocuri naționale executate din partea alor 12 tineri țerani din loc. 6. La 8 ore seara teatru pentru inteligenți și popor, cu concursul domnișoarelor *Eli Hodoș*, *Emilia Iacobescu*, *Letiția Rusu* și domni *Maxim Vlasiu* și *Alexandru Rusu* etc. și imnuri ocazionale, executate de coriștii din loc. — *Romul S. Orbeanu*, președinte; *Vasilii Suciu*, casar; *Vasilii Hodoș*, controlor; *Corneliu Catona*, secretar. — NB. Victualele sînt concretizate stim. familiei. Pentru vin și bere, comitetul s'a îngrijit cu un preț moderat.

R Î S.

Ce-i milleneul?

Prietenul: De unde vii soție?

Calătorul: Vin dela milleneu

Iudapesta.

Prietenul: Ce-i ala milleneu?

Calătorul: Nici atîta nu știi?

strîng mai mulți oameni, magari, cai, etc. și fac acolo un tambalâu. Ca pricepi mai bine, acuma sînt o mie ani, de cînd se chinue să ne facă țiguri, dar' slavă Domnului, să mulțumim să ne facă și pîn' la celalalt milleneu.

Alexandru Tepeș.

POSTA REDACȚIEI.

Abonent 4095. Las' să dovedească că și atunci se va sbucura și de lauda noastră.

D-sale N. N. Umbli cam cu ascunzătorie ce vei crede d-ta că nu ne cășunează plăceri din tufă în preotul d-voastre, nu se poate pre nefericirea notarului, chiar' Ungur să fie iertat să ne batem joc. La ori-care îi poate nenorocirea, deci lăsăm-l în mila lui Dumnezeu.

D-sale I. G. în Banat-Comloș. Dacă nu vă convine, pune-vă toate puterile și văz pe un altul, care e mai destoinic și mai price în trebile bisericesti.

D-sale Ioan Morușca, preot în Craiva. Pișionarea notarului e lipsită de adevăr, pentru d-ta ne-ai scris cele publicate în numărul 10 noastre.

D-sale Mihai Lazar. Adrează-te prieten românesci din Sibiu, care mijlocește cumpărarea vinderea a tot felul de marfă.

Prietenul din Bozovici. Amănunte mai n'ar strica. Mulțumită!

D-sale Ioan Stoica în Avrig. Fiind o țară care te privește numai pe d-ta și pe dl preot nu se poate publica. Alțeva cu drag. Totuși.

D-sale Iosif Ognean în Soborșin. Mulțumim noastre pentru desmințirea dată, că poporul d-ta nu înclină spre nazarenism. Salutare!

D-sale Ioan S. Am dat-o «Tribuna» pe ca să nu întârzie publicarea ei.

D-sale D. I. în S.

«Și din dulci struguri de vie

Ți-am făcut o poezie».

Se vede că strugurii au fost prea scumpe și poezia așa de rea la gustat. Cu toate acestea «poezia e cultă», nouă nu ne face plăcere Chiuitura o dăm aici pe jumătate:

«Nici o foaie nu mi dragă,

Ca «Foaia Poporului»,

În densa 'mi drag a cetii.

Că mă nvață-a chiu!».

D-sale Ioan Iuga în Balomir. Dacă nu fântână după apă, aștepti ca să vii cu cofă ear' nu goală. Vei înțelege și d-ta, că noi tem să reproducem după «Revista Orăștiei». Asează-te redacțiunii acelei foi, ca să mai publice odată. Îi va prinde bine!

POSTA ADMINISTRAȚIEI.

La adresele următorilor domni, se expedie foaia regulat, deci nu noi sîntem cauza, dacă nu primesc, acolo trebuie căutată pedeca. Anume d-sale Ioan Roșu din Domán u. p. Resiszabánya; D-sale Petru din Ibănești; Teodor Câmpian din Bănești; Simeon Chișiu, din Váralja; Mihail Iederan din Nic-baia; Ioan Dragu din Jertof.

Pentru redacție și editură responsabil: *Andrei Băneș*
Proprietar: Pentru T. L. Albini sub secul
Iosif Marschall.

LOTERIE.

Tragerea din 9 Maiu n.

Budapesta: 72 37 76 88 82

Tragerea din 13 Maiu n.

Sibiu: 54 23 75 41 16

Hârtie

pentru

scrierea de model la examen (Propise)
se află de vânzare la „Institutul Tipografic“ din Sibiu.

100 bucăți 65 cr.

La „Institutul Tipografic“ se află de vânzare opul premiat și publicat de „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român“

POVEȘTI DIN POPOR

adunate de

Ioan Pop-Retegeanu.

Acest op, care se extinde pe 216 pagini, cuprinzând cele mai frumoase povești și la urmă o însemnare a provincialismelor, costă numai 50 cr. plus 10 cr. porto.

A apărut și se află de vânzare la „Institutul Tipografic“ din Sibiu

GRAMATICA GERMANĂ

TEORETICĂ PRACTICĂ

de

Sava Popovici Barclanu.

Edițiunea a cincea
revidată și completată
de

Dr. Danil Popovici-Barclanu.

Această gramatică atât de bine întocmită, având la sine și un mic vocabular german-român costă numai 1 fl. 40 cr. plus porto.

La „Institutul Tipografic“ în Sibiu se află de vânzare, cu prețul de 20 cr. broșura:

Die rechtliche Grundlage des Dualismus

Basa de drept a dualismului

de

Dr. N. D. cavalier de Preda.

Broșura aceasta, scrisă nemțește și apărută în Viena, este dedicată energicului

Dr. Carol Lueger.

În editura „Institutului tipografic“ a apărut și se află de vânzare

Prăsirea pomilor

de

D. COMSA,

membru în comitetul central al „Reuniunii române agricole“.

Prețul unui exemplar 12 cr.

**Banca generală de asigurare
„TRANSILVANIA“****ÎN SIBIU.****fundată în anul 1868**

[808] 21—

asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobiliu etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitale pe cazul morții și pentru termine fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1892 fl. 954,106.—	în a. 1870—1892 fl. 754,999.32
în a. 1893 „ 34,925.85	în a. 1893 „ 53,119.28
în a. 1894 „ 56,333.20	în a. 1894 „ 59,659.—
în a. 1895 „ 50,463.35	în a. 1895 „ 66,862.11
Suma fl. 1.095,828.40	Suma fl. 934,639.71

2,030.468 fl. 11 cr.Conform bilanțului pentru 1895 fondurile de rezervă și garanție se urcă la
960.343 fl. 42 cr.**Prospecte și formulare se dau gratis.**

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu, (Strada Cișmelei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

3 medalii de aur
15 de argint
12 diplome de
onoare și recu-
noștință.**Franz Joh. Kwizda.****Fluidul de restituțiune**

al lui

KWIZDA

[1794] 35—40

I. apă de spălat pentru cai. Prețul unei sticle
1 fl. 40 cr. v. a.

De 30 de ani întrebuintată în grajdurile curții și ale militarilor și civililor, pentru întărire după strapațe mari, la scrintituri, înțepo-nirea mușchilor etc., face caii să presteze mult la trainare.

Liferant al curții c. și r.
austro-ungare.Liferant al curții reg.
române.Se se observe bine
marca și să se
ceară exclusiv
fluidul de resti-
tuțiune a lui
Kwizda.

Depositul principal:

Farmacia cercuală
Korneuburg 1. Viena.Se capătă în
toate farmaciile
și droguerile
din
Austro-Ungaria.**„VICTORIA“**

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII

Sediul: ARAD, casa proprie, calea Archiducele Iosif nr. 2.

Întemeiată la 1887.

Capital de acții fl. 300.000. Fond de rezervă fl. 90.000.

Depuneri fl. 900.000. Circulația anuală fl. 10,000.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5%
interese fără privire la termenul de abdicere.Dare de venit după interese încă o solvește institutul separat.
După starea casei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc
îndată la pesentarea libelului fără abdicere.Depuneri se pot face și prin postă și se efectuează momentan
după sosirea comădei.

Direcțiunea institutului.

[897] 8—25

Ospătăria nou edificată

din strada Schwimmsehnl nr. 28 cu întreg arangiamntul, în legătură cu licenție, trafic și sare, în apropierea casarmei tunarilor, se vinde din mână liberă.

Informațiuni mai de aproape în strada Schwimmsehnl nr. 38. [1385] 4-4

Doi învățăcei

se primesc în franzelăria lui
Stefan Moga,
Sibiu, Strada Trenului Nr. 4.
[1384] 5-6

La „Institutul Tipografic“ în Sibiu se află de vânzare

CARTEA DURERII

DE
EMIL BOUGAUD.

TRADUCERE DE
IACOB AFIN NICOLESCU.

Editor: Dr. E. DĂIANU.

Prețul 70 cr. (cu porto postal 73 cr.)

Această carte a fost recomandată de către Exc. Sa Metropolitanul Victor Nihály de Apșa printr'un circular special.

P. T.

Subscrierul mi permite să fac cunoscut p. t. publicului din Sibiu și giur, că la dorința și cererea mai multora, am deschis și în Sibiu, strada „Trei stejari“ (Dreieichenstrasse) nr. 5 o filială unde am înmagazinate [1393] 6-7

Monumente

de piatră de nisip, marmoră, granit, syenit și labrador. Prin această filială vor executa spre mulțumirea p. t. clientelei, foarte solid și cu prețuri foarte moderate ori-ce comandă, aparținătoare branșei mele.

Rugându-vă pentru comande numeroase, mi permit a semna
cu distincție stimă

Albert Klingenspohr,
sculptor și petrar.

Sibiu, în Aprilie 1896.

Prima casă de păstrare din Perjámos

în Perjámos-Haulikfalva, cu edificiu propriu în piață înființată la anul 1872.

Capitalul acțiilor fl. 100.000 = 200.000 coroane.

Fondul de rezervă fl. 11.250 = 22.500 coroane.

Total . . . fl. 111.250 = 222.500 coroane.

Se socotesc pentru cambii prima 8 procente.

Ofere împrumuturi ipotecare cât se poate de ieftin.

[1359] 7-6

Direcția primei case de păstrare din Perjámos.

Pentru mașinile cumpărate la mine garanție de 5 ani.

Schimbare de local.

Subsemnatul am onoarea a face respectuos cunoscut publicului din Sibiu și giur, că depositul meu de mașini de cusut și atelierul meu de reparaturi aflător până acum în strada Gustorfiil nr. 6, se află acum în

Piața-mare nr. 19.

Totodată mi iau cu tot respectul voia a face cunoscut p. t. publicului, că dispun numai de cele mai noue și mai deservite mașini de cusut, cari există acum pentru folosința familiilor și pentru scopuri industriale, le-am totdeauna în deposit precum și părți întregitoare pentru mașini de cusut, cele mai fine oleuri, ace și curele.

Reparaturi

pentru toate mașinile de cusut vor fi ca și până acum îndeplinite în cel mai conștient și mai solid mod și pe lângă cea mai ieftină socoată.

Cu cea mai mare stimă

Gustav Dürr,

deposit de mașini de cusut și atelier de reparaturi.

Piața-mare nr. 19.

Nou! Nou!

Mașini de cusut iute „Rundschiffchen“.

Facultatea de muncă 1000 împunsături pro minută cu ajutorul piciorului,
— 2000 cu ajutorul de forță.

Coasă pe dinainte și pe dindăr.

Această mașină este cel mai iute și cel mai tăcut metod al mașinilor actuale.

Unicul deposit.

[1422] 1-3

Pentru mașinile cumpărate la mine garanție de 5 ani.